

Testi

– hotamisli · 09 Ağustos 2022

Eskiden anlatılan bir hikaye: adamın biri oğlunun eline bir testi verir ve kuyudan su getirmesini ister. Ardından da bir tokat vurup testi kırılmamasını tembih eder. Çevresindekiler, neden hata yapmamış evladına ceza verdiğini sorarlar. “ Testi kırıldıktan sonra ceza versem ne işe yarar?”

Hata yapmamış birini cezalandırmak ilkeliktir, vahşiliktir. Hukukun, adaletin işlediği devletlerde kimse suç işlemeyen cezalandırılmıyor. Hatta, suç ispat edilmedikçe bile ceza verilemiyor. Adalet, hukuk, medeniyet ne kadar güzel şeylerdir, aksi halde asılsız suçlamalarla nice insanlar haksız yere cezalandırılabilirlerdi. Yine de her şeyin fazlası zarar diye bir tabir var. Hukuk o kadar değişti ki, günümüzde suç üstü yakalanmışlar bile bir şekilde cezalandırılmıyorlar. Haberlerde defalarca okumuşuzdur: “hakim tarafından adli kontrole serbest kaldı”

Hukukçu değilim, adli kontrole serbest bırakmanın elbet bir izahı vardır. Defalarca suçluların adli kontrole serbest kaldığı haberini okursanız, yapanın yaptığının yanına kar kaldığını düşünebilirsiniz. Adli kontrole serbest bırakmak toplumda maalesef çok derin yaralar açmıştır. Bu yaraların en acı olanı, kadın cinayetlerindeki katillerin çoğunun zamanında adli kontrole serbest kalmış olmalarıdır. Genelde katil defalarca kurbanını darp etmiş, tehdit etmiş hatta öldürmeye teşebbüs etmiş ama her defasında serbest kalmıştır. Hukuktaki esneklik koca/sevgili kurbanı kadınların canına mal olmuştur. Kadın cinayetinden katil kadar katili zamanında cezalandırmayan yetkililerde sorumludur diye düşünüyorum. Musibet, bela bazı vakıalarda göz göre göre, elini kolunu sallaya sallaya gelmiş ama ne hikmetse kimse gözü dönmüş psikopata dur diyememiştir.

Adli kontrole serbest bırakmanın daha büyük zararları da vardır. “yapanın yaptığı yanına kar kalıyor, devlet cezalandırmıyor!” düşüncesi suç işlemeyi kolaylaştırmaktadır. Günümüzde 15 veya 20 yaşında 100'e yakın sabıkası olan gencin haberini okuduğumda hayretler içinde kalmıştım. Evet, defalarca hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, tehdit ve yaralamadan dolayı polis yakalamış ama hakim adli kontrole serbest bırakmış. Demek bu işler bu kadar basit ha? Her defasında serbest kalmış haydut kim tutar artık? Defalarca serbest kalmış birini tanıyan, bilen kişinin de suç işlemesi kolaylaşır. Ne de olsa serbest kalacak, ne de olsa yaptığı yanına kar kalacak.

Bu konuda madalyonun diğer tarafı, madur olanlar üzerindeki menfi etki daha da kötüdür. Kendine, malına zarar vermiş birinin elini kolunu sallaya sallaya gezdiğini görenin adalete güveni sarsılır. Daha beteri ise, kendisi ceza vermeye kalkışır. Nitekim, çok sayıda alacak verecek meselesi kanlı bitmektedir. Madur olan vatandaş mahkemeye verme yerine kendisi şiddet kullanarak meselesini çözmeye teşebbüs etmektedir.

Bütün bu menfi gelişmelerin daha büyük boyutu ise vatandaşın kendisini güvende hissetmemesi ve bu yüzden silahlanmasıdır. Cepte tarak taşır gibi silah taşınmaktadır ve her yere silahla gidilmektedir.

Düğünde, nişanda, piknikte bile tartışma büyüyüp silahlı kavgaya dönüşebilmektedir. Tam anlamıyla kısır döngü oluşmuştur, vatandaş güvende hissetmediğinden silahlanabiliyor ama yanında silah olunca ufacık bir tartışmada bile silaha sarılıp kan akıtabiliyor.

Toparlayım artık; adli kontrol şartıyla serbest bırakmanın hukuki yönünü bilemem ama toplumda derin yaralar açmaktadır. Her suç işleyeni yıllarca hapiste tutmak elbette çözüm değildir. Suç işlemek sınırlanamaz ama asayiş olayları aşağılara çekilebilir. Daha açık bir ifadeyle, vatandaş en azından devletin vereceği cezadan çekinip kolayca silah almamalıdır ve tarak taşırcasına silah taşımamalıdır. Yetkililere küpe olsun: geçenlerde Konya'da babasını silahla öldüren 16 yaşındaki genç çok kolay bir şekilde silah elde edebilmiş, bunu taşıyabilmişse eğer bu cinayetten silah ticaretini yeterince denetlemeyen yetkililer de sorumludur!

Abdullah konuksever